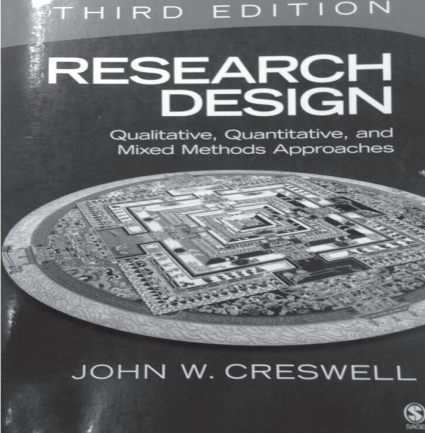


บทปริทัศน์หนังสือ (Book Review)

ธีรศักดิ์ อุณารมย์เลิศ*
Thirasak Unaromlert

ชื่อเรื่อง	Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Method Approaches	
ผู้แต่ง	John W. Creswell	
ปีที่พิมพ์	2009	
สำนักพิมพ์	SAGE Publication, Inc.	
จำนวนหน้า	260 หน้า	

เกริ่นนำ

หนังสือเรื่อง การออกแบบการวิจัย: วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีการวิจัยแบบผสม (Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Method Approaches) เป็นหนังสือที่เรียบเรียงเพื่ออธิบายเกี่ยวกับความแตกต่างของกระบวนการวิจัยทั้ง 2 แบบ ได้แก่ การวิจัย เชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ และความจำเป็นของประเด็นปัญหาการวิจัยที่ต้องนำกระบวนการทั้ง 2 มาร่วมกันหาข้อค้นพบเพื่อนำไปสู่ผลการวิจัยที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างจริงมากยิ่งขึ้น เรียกว่า “การวิจัยแบบผสมผสาน” ซึ่งเป็นหนังสือที่อธิบายวิธีการวิจัยทั้ง 2 ประเภทได้อย่างชัดเจน และการร่วมกันของกระบวนการวิจัยทั้ง 2 แบบอย่างลงตัว

วัตถุประสงค์

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่มีวัตถุประสงค์ของการเขียนและการเรียบเรียงเพื่อนำเสนอกรอบแนวคิด กระบวนการ และองค์ประกอบในการออกแบบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการวิจัยแบบผสมในการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยให้ความสนใจทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ การเกิดขึ้นของวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน และการออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ นอกจากนี้ยังมีการเปรียบเทียบวิธีการวิจัยทั้ง 3 วิธีการในประเด็นต่างๆ ได้แก่ สมมติฐานทางปรัชญา การทบทวนวรรณกรรม การประเมินการใช้ทฤษฎีในการออกแบบการวิจัย และการสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการเขียนรายงานและประเด็นทางจริยธรรม และยังมีการอธิบายถึงองค์ประกอบสำคัญของการ

* รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร



เขียนโครงร่างหรือแผนการวิจัย ได้แก่ การเขียนบทนำ การกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย การระบุถึงปัญหาในการวิจัยและสมมติฐาน และการกำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลรวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลของวิธีการวิจัยทั้ง 3 วิธี ในเชิงเปรียบเทียบ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้รู้ในการทำวิจัยไม่ว่าจะเป็นคณาจารย์ นักศึกษาปริญญาเอก ปริญญาโท และนักวิจัยเข้าใจถึงความแตกต่างของการออกแบบการวิจัยของวิธีการวิจัยทั้ง 3 วิธีอย่างลึกซึ้ง และสามารถพัฒนาโครงร่างหรือแผนการวิจัยได้อย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ

สาระสำคัญของหนังสือเล่มนี้ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการวิจัยแบบผสมในการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญ 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยขั้นตอนที่นักวิจัยจำเป็นต้องพิจารณา ก่อนที่จะพัฒนาโครงร่างหรือแผนการทำวิจัย และส่วนที่ 2 อธิบายถึงการออกแบบการวิจัย โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบสำคัญของโครงร่างการวิจัย

ในส่วนที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญในบทที่ 1 ถึงบทที่ 4 ดังมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

บทที่ 1 การเลือกการออกแบบการวิจัย

ในบทนี้จะเริ่มต้นด้วยการให้คำจำกัดความของวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการวิจัยแบบผสม และอธิบายความแตกต่างของการออกแบบการวิจัยของวิธีการวิจัยทั้ง 3 วิธี ข้างต้นในประเด็นต่างๆ ได้แก่ สมมติฐานทางปรัชญา กลยุทธ์การสืบเสาะหาความรู้ และวิธีการวิจัยที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งในการที่จะเลือกวิธีการวิจัยวิธีใดมาใช้นั้นก็ขึ้นอยู่กับปัญหาในการวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิจัยของผู้วิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย โดยเนื้อหาในบทนี้สามารถช่วยให้ผู้ที่พัฒนาโครงร่างวิจัย

สามารถตัดสินใจได้ว่าควรจะออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ หรือการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการวิจัยแบบผสม จึงจะเหมาะสมสำหรับเรื่องที่ศึกษา

บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม

ในบทนี้ได้อธิบายถึงความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมและขั้นตอนของการทบทวนวรรณกรรม โดยจะต้องมีการเรียงลำดับความสำคัญของหัวข้อเรื่องที่จะทบทวนวรรณกรรม การเขียนแผนภาพประเด็นสำคัญต่างๆ ที่จะมีการทบทวนวรรณกรรม วิธีการเขียนที่เหมาะสม การเรียนรู้ในการใช้คู่มือในการเขียน และการกำหนดนิยามศัพท์ของตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษา โดยเนื้อหาในบทนี้สามารถช่วยให้ผู้ที่พัฒนาโครงร่างวิจัยพิจารณาถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาและสามารถเริ่มต้นในการเขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงร่างการวิจัยได้

บทที่ 3 การใช้ทฤษฎี

ในบทนี้ได้อธิบายถึงความแตกต่างของวัตถุประสงค์ในการใช้ทฤษฎีของวิธีการวิจัยทั้ง 3 วิธี โดยในวิธีการวิจัยเชิงปริมาณจะมีการใช้ทฤษฎีในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่จะนำมาทดสอบ ในวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพจะมีการใช้ทฤษฎีในการสืบเสาะหาความรู้โดยจะนำไปใช้ในการสรุปอ้างอิงระหว่างการศึกษา และสำหรับวิธีการวิจัยแบบผสมนั้นนักวิจัยจะมีการใช้ทฤษฎีในหลายแนวทางทั้งที่เกี่ยวข้องกับวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเนื้อหาในบทนี้สามารถช่วยให้ผู้ที่พัฒนาโครงร่างวิจัยในการพิจารณาและวางแผนถึงวิธีการใช้ทฤษฎีมาเป็นส่วนประกอบในงานวิจัยได้

บทที่ 4 กลยุทธ์การเขียนรายงานและสิ่งที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัย

ในบทนี้ได้อธิบายถึงหัวข้อหรือเค้าโครงที่จะต้องมีการลงมือเขียนโครงร่างการวิจัยของวิธีการวิจัยทั้ง 3 วิธี โดยจะเริ่มอธิบายถึงความแตกต่างของหัวข้อหรือเค้าโครงที่จะต้องมีการใช้วิธีการวิจัยทั้ง 3 วิธี



ซึ่งในหนังสือเล่มนี้มีการนำเสนอรูปแบบของหัวข้อหรือเค้าโครงของโครงร่างการวิจัยไว้ทั้ง 3 วิธี การวิจัยไม่ว่าจะเป็นวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการวิจัยแบบผสม ซึ่งช่วยให้ผู้ที่พัฒนาโครงร่างวิจัยสามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังมีการอภิปรายในประเด็นที่เกี่ยวกับจริยธรรมในการเขียนโครงร่างวิจัยอีกด้วย

ในส่วนที่ 2 ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญในบทที่ 5 ถึงบทที่ 10 ดังมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

บทที่ 5 บทนำ

บทนำนั้นมีความสำคัญมากสำหรับการศึกษาริวิจัย ซึ่งหนังสือเล่มนี้มีการนำเสนอรูปแบบสำหรับการเขียนบทนำในโครงร่างการวิจัย โดยในบทนำควรจะต้องประกอบด้วย ประเด็นหรือปัญหาในการวิจัย กรอบหรือโครงของปัญหาที่มีการอธิบายด้วยแนวคิดหรือทฤษฎีในปัจจุบัน การชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องของแนวคิดหรือทฤษฎี และระบุถึงเป้าหมายในการศึกษาริวิจัยอย่างชัดเจน

บทที่ 6 การกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย

ในบทนี้จะอธิบายถึงวิธีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสม อย่างเหมาะสม

บทที่ 7 คำถามการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย

คำถามการวิจัยและสมมติฐานการวิจัยที่ถูกกำหนดโดยนักวิจัยนั้นจะช่วยให้มีการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์การวิจัย และทำให้วัตถุประสงค์การวิจัยแคบลง ซึ่งในการเขียนคำถามการวิจัยและสมมติฐานในการวิจัยจะต้องมีความระมัดระวังอย่างมาก โดยในบทนี้ผู้อ่านจะได้เรียนรู้ถึงวิธีการเขียนคำถามการวิจัยและสมมติฐานการวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมถึงแนวทางในการประยุกต์วิธีการเขียนคำถามการวิจัยและสมมติฐานการวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาใช้ในการเขียนคำถามการวิจัยและ

สมมติฐานการวิจัยสำหรับการวิจัยแบบผสม นอกจากนี้ในบทนี้ยังมีการยกตัวอย่างของการเขียนคำถามการวิจัยและสมมติฐานการวิจัยแบบต่างๆ อีกจำนวนมาก

บทที่ 8 ขั้นตอนในการวิจัยเชิงปริมาณ

ในบทนี้จะอธิบายถึงวิธีการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจหรือการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งจะต้องมีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขั้นตอนการสืบเสาะหาความรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย โดยในบทนี้ผู้อ่านจะได้เรียนรู้กระบวนการออกแบบการวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงทดลอง

บทที่ 9 กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ

ในบทนี้จะอธิบายถึงวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องของการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย ซึ่งมีความแตกต่างจากวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเฉพาะในเรื่องของการสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูลปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อความหรือรูปภาพ การแสดงสารสนเทศจากการวิจัยในรูปแบบตัวเลขหรือตาราง และการแปลความหมายข้อค้นพบด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ

บทที่ 10 กระบวนการวิจัยแบบผสม

การวิจัยแบบผสมประกอบไปด้วยทั้งแง่มุมของการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ได้อธิบายถึงความสำคัญของการใช้วิธีการวิจัยแบบผสม และได้อธิบายถึงรูปแบบการวิจัยแบบผสม 6 รูปแบบ รวมถึงเกณฑ์ในการเลือกรูปแบบทั้ง 6 รูปแบบดังกล่าวโดยพิจารณาจากประเด็นต่างๆ เช่น เวลา น้ำหนักการผสม รูปแบบการผสม และการใช้



ทฤษฎี นอกจากนี้ยังอธิบายถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัยด้วย

คุณค่าในหนังสือเล่มนี้ชี้ให้เห็นถึง

1. พื้นฐานความคิดทางปรัชญาของการวิจัย กลยุทธ์การสืบเสาะหาความรู้ และกระบวนการพัฒนารายงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้อย่างลุ่มลึก เพื่อนำมาสู่การนำวิธีการทั้ง 2 เข้ามาร่วมศึกษาปัญหาการวิจัยร่วมกันได้อย่างลงตัว ซึ่งเรียกว่า “การวิจัยแบบผสม”

2. กลยุทธ์ และแนวทางการทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่มีลักษณะและแนวทางการใช้ทฤษฎีหรือแนวทางการทบทวนวรรณกรรมที่แตกต่างกัน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัยแบบผสมได้ชัดเจน

3. แนวทางการเขียนบทนำ การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยการเขียนสมมติฐานทางการวิจัย ตลอดจนวิธีการวิจัยที่มีความแตกต่างกันของงานวิจัยเชิงปริมาณ งานวิจัยเชิงคุณภาพ และงานวิจัยแบบผสมผสาน โดยผู้อ่านสามารถนำไปเขียนและพัฒนาโครงการวิจัยของตนเองได้อย่างเหมาะสม

4. แสดงตัวอย่างพร้อมคำอธิบายจำนวนมาก ที่มองเห็นภาพการวิจัยทั้ง 3 รูปแบบ อย่างชัดเจน สำหรับวิธีการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสมผสาน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ และเลือกใช้รูปแบบงานวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับโจทย์ปัญหาการวิจัยที่มีความแตกต่างกัน

5. ขั้นตอนหรือกระบวนการวิจัยของการวิจัยทั้ง 3 ประเภท ในด้านการออกแบบการวิจัย ได้แก่ การออกแบบกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบวัดตัวแปร และการออกแบบวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างละเอียดชัดเจน

6. แนวทางการเขียนรายงานวิจัยทั้ง 3 ประเภท ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับนักวิจัยในการเลือกเทคนิคและกลยุทธ์การเขียนรายงานการวิจัยได้สอดคล้องกับลักษณะงานวิจัยของตนเอง

หนังสือเล่มนี้ถือว่าเป็นหนังสือที่มีคุณค่าต่อแวดวงการวิจัยอย่างยิ่ง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นนักวิจัย ครู อาจารย์ นักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และผู้ที่สนใจโดยทั่วไป โดยหนังสือดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงกระบวนการพัฒนารายงานวิจัยทั้ง 2 วิธี หรือเรียกว่า “การวิจัยแบบผสม” ได้กระจ่างชัดลงตัว